

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

52. De perseverantia in patiendo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

aperte diceret, inquit Gregorius: Quid A
in hoc tempore vulnera nostra mirami-
ni, qui si aeterna gaudia quaerimus, huc ad
hoc venimus, ut feriamur?

1. Pet. 4.
Tribulationes
In suis familia-
res.
Graec.
Gagn. ibid.

Consueta res est Christiano tribula-
tiones pati. Charissimi, nolite peregrinari
in fervore, qui ad tentationem vobis fit, quasi
noi aliquid vobis contingat. Graec. Nolite
peregrinari in exsustione, sive examinatione
per ignem. Quid hic sibi vult peregrina-
ti? Ad instar peregrini, ac transuen-
tis, visa insolita mirari, hoc sibi vult,
Nolite, &c. Quasi diceret: Ne sitis
eum peregrini in tribulationibus, que
vobis contingunt, quasi tribulationes
Christianus homini novae sint, & insolita-
nam tribulati Christiano ordinaria
res est.

Christianus autem est tribulationes in-
nocenter, & sine causa pati. O quam alieni
ab hac divina scientia, qui dicunt: Si
saltem causam dedissem, si commeruiss-
sem, &c. D. Petrus, qui supra: Nemo ve-
strum patiatur, tanquam homicida, aut fur,
aut maleficus, aut alienorum appetitor, si au-
tem ut Christianus, non erubescat. Pati ut
Christianus, est inocenter pati, ut
innocenter passus est Christus: tunc
propriè communicat quis passionibus
Christi, cum innocenter patitur. Hac est
gratia apud Deum, si propter Dei conscienc-
iam sustinet quis tristitiam patiens iniuste:
qua est enim gratia, si peccantes, & colaphizati
suffert?

Justi illius encomium illud fuit: Tu
commovisti me, ut affligerem eum frustra, id
est, sine causa.

Justi tamen in tribulationibus, sensu
humilitatis, divinam iustitiam exal-
tant. Iustus es Domine, & rectum iudicium
tuum. Et exultabit lingua mea iustitiam
tuam. O quam multi, dum res ad vo-
rum succedunt, laudent misericordiam,
sed dum res in transversum abeunt, ne-
scient laudare iustitiam! Iustus semper
deteriora commiseri se putat, &
laudat iustitiam. Iustus es
Domine, &c.

De perseverantia in patiendo.

PUNCTUM LII.

DIUS Augustinus: In Cruce per to-
tam istam vitam debet pendere
B Christians, non enim est in hac vita
tempus evellendi clavos.

Finis, & victoria in phrasē Scripturæ
idem sunt. Pater ex titulis Psalmorum, Psal. 4.
qui inscribuntur: In finem, id est, Victori, D. Hieron.
vel Victoria consecutus. Thren. 3. Perit Thren. 3.
finis meus. Arias: Duratio mea. Pagnin. For.
titudo mea. Septuag. Victoria mea.

Idcirco Job victoriam est consecutus,
quia patienter tulit. Creditisne patien-
tiam illam paucorum fuisse dicunt? Ubi
nos legimus: Dixit autem illi uxor suas Ad-
huc tu permanes in simplicitate tua, aut Hebr.
in perfectione tua (nihil adhuc immutatus)
Septuag. habent: Tempore autem multo Septuag.
transacto dixit ei uxor eius: Quousque, &c. Job perdiu ca-
laminosus fuit.
mitatibus fuisse.

Sanctus Theodorus Studita, ut superā
diximus, quindecim annos inquit his
morbis laborasse. Sic exemplum probat
patientia reliquit. At quibus morbis la-
boravit? Omnibus simul, qui in humano
corpo simul esse queuant: immō, & qui
mutuō pugnant, idque arte Diaboli. Ab
eodemmet Job omnes enumerantur: A
plantā pedis usque ad verticē capitis, in uno-
quoque membro desperatis, mortiferis
que morbis laboravit, exitialibusq; quo-
ad se, et si jussu Dei non peremptoriis. Vi-
cere pessimo, unde ait Chrysost. corpus to-
turn perforatum habuisse, inde tabifici
humoris rivulos, & vermium fontes
manasse, quocum ulcere, ex Galeno, ele-
phantiasis lepra, qua totam carnem de-
pascit, juncta est Podagra: Posuisti in
nervo pedem meum. Articularibus dolo-
ribus: Ad nibilum redacti sunt omnes
artus mei. Vermibus ēndique: Tu in
putredinem vermium sedes. Mater mea,
& soror mea, vermis, &c. Peculiari
morbo

Passionibus
Chriffi com-
municare
quid.
1. Pet. 2.

Job. 2.

Psal. 118.
Psal. 50.

morbo, cap. 30. In multitudine eorum consumitur vestimentum meum. Et quasi capitulo tunica succinxerunt me. Pessimā dysenteriā, cap. 16. Effudit in terram viscera mea. Renum dolore, & morbo colico, ibidem: Circundedit me lanceis suis, convulneleravit lumbos meos. Pleuritide, angina, asthmatice ex difficultate respirandi, & thoracis contorsione, cap. 17. Spiritus meus attenuabitur. Paginus: Spiritus meus corruptus est. Sept. Per eo spiritu agitatus (ut solent, qui hisce morbis laborant.) Vigilia, ut mox capto somno è terroribus excitaretur, cap. 7. Terrebus me per somnia, & per visiones horrore concuties. Et noctem vertebrentur in diem. Nausea: Antequam comedam suspiro. Febris hebetica, cap. 19. Pelli mea consumptio carnibus adsovit os meum. Ossa mea aruerunt pro cauitate, in memetipso marcescere anima mea. & possident me dies afflictionis. Dolore cordis cap. 17. Cogitationes mea dissipatae sunt, torquentes cor meum. Septuaginta: Convulsa sunt compages cordis mei. Alij: Rupti sunt articuli cordis mei, &c. Oculorum vitio: In amaritudinibus mortuus oculus meus. Iporum unguium morbo: Testa saniem radebat, Chaldaicē, Accipit testam ad scalpendum se; quod ungues ad scalpendum aptos non haberet. Dolore capititis, omniumque partium ex interiori astu, quo tot ardebat, ex mordaci, ac pestifero humore, &c. Ad hæc extrema inopia, unde uxor apud Septuaginta. Ego errans, & ancilla locum ex loco, & domum ex domo muto, expectans Solē, quando occidit, &c. Tu vero ipse in putredine vermium sedes, pernoctans sub dio. Unde Basilius, Chryostomus, Olymp. Jobi uxori ad suam, virique vitam sustentandam ostiarum quotidie inquiunt mendicasse. Huc facit, quod testa, linteolum non habens, saniem radebat. Inter hæc tot dolorum tormenta nec stultum aliquid contra Deum locutus est. O quorū inaequitas nos proferimus ex impatiencia, dum uno simili dolore laboramus! dum ante Christum, ante Sacra menta Job, qui omnibus simul doloribus laborabat, nec stultum aliquid contra Deum loquutus est.

Linguam solam servavit illi Satan, quā Deum male dicere: sed deceptus est;

A nam hac Deum benedixit, ac pro tot doloribus ei gratias egit. Et derelicta sunt ^{Ioan. 5.} tantummodo labia circa dentes meos. His æquum est uti ad Deum benedicendum. Hæc fuit Jobi patientia.

Terigimus suprà patientiam paralytici triginta octo annorum in probatica pīscinā patientissimè ægrotantis, & expectantis ad invicem manum. O quorū impiantes ad primum, non dico annum, sed mensē? Nondum quintum, aut sextum in infirmitate annum explevisti. O quorū superfluit usque ad triginta octo?

D. Chrys. hom. Sed inquires: Hi non usque ad mortem passi sunt. Inquit Chryostomus, Lazarū usque ad mortem passum fuisse. Arbitrii nō pluribus Lazarō morbis labore? D. Chryostomus ad instar Medici Lazarū multos ejus recenset. Lazarus, inquit, tplex infirpauper fuit, & valde pauper, cuius paupertati addebeat etiā ægritudo, & ægritudo amarissima, quæ ipsam paupertatem redderet duriorem. Adhæc vicinitas dicitur epulantis luxuriosè, ut eum multò amplius excruciant opes in oculis posite, quæ negabantur, quam illæ, quæ per penuriam deerant, videbat enim dīvītē copiis, tanquam fontibus, & fluminibus redundantem; se vero ab hominibus quidem refrigerium nullum capientem, folis verò canibus jacere miserandū, ita enim erat ægritudine resolutus, ut nec ipsis quidē canes valeret abigere. Qui tamē ita periret hanc tam diram, tamque terrimam miseriam, ut neque amarum sermonem, neque blasphemias verbum proferret, & illicitum, &c. O quam citè nos liberari volumus! Fuge in Ægyptum, & esto ibi, usque dum dicam tibi. Conqueritur ille: tot abhinc mensibus, annis, tribulor, quoque, Domine! sciam hoc saltē! O impatiētē! Esto, esto tibi patienter, ut fuit vel Mater mea, meusque putatius Pater! usque dum dicam tibi. Ille aridat, ac tenebris obrectus queritur, heu, &c. Esto ibi, dicit Deus, usque dum dicam tibi. Cum tempus advenerit, reverteris in terram Juda. Ægrotat ille, dolet. O quando! Esto ibi, &c.

E Et

Pagnin.
Sept.

Alij.

Chald.

Iob. c. 2.
Sept.

Basil.
Chry.
Olymp.
Iob ad mendicitatem redi-
ctui.

*Genes. 7.
Alii.
Noë eur arca
deoris obser-
te inclusus.*

*Luc. 21.
Luc. 8.
Greg. hom. 15.
in Evang.*

Et clausit à foris ostium Dominus, vel in- A elusit eum Dominus deoris. Quid hoc sibi voluit? Ut se resignaret ibidem usque ad mortem, si opus fuisset: expectavit ibi supra annum, donec Deus ipse, qui cum inclusus, diceret: Egressus de arca tu, &c. Inundant aquæ super caput tuum? In diluvio es aquarum multarum? Inclusus te Dominus? Si Deus voluerit, egresseris, &c.

In patientia vestra possidebitis animas vestras. Ut ille feliciter possedit, de quo B Greg. ad illa verba, Et fructus afferunt in patientia. Vbi primum haberet: Terra bona fructum per patientiam reddit: quia videlicet nulla sunt bona, qua agimus, si non æquanimiter etiam mala toleramus. Quādū enim quisque altius proficerit, tantū in hoc mundo invenit, quod durius portet: quia cum à præsenti seculo mensis nostræ dilectio deficit, ejusdem seculi adversitas crescit. Hinc est enim, quod plerosque cernimus & bona agere, & tam sub gravi tribulationum fasce desudare. Terrena nanque jam desideria fugiunt, & tamen flagellis durioribus fatigantur. Sed iuxta vocem Domini fructū per patientiam reddunt: quia cum humiliter flagella suscipiant, post flagella ad requiem sublimiter suscipiantur. Sic uva calibus tunditur, & in vini saporem liquatur. Sic oliva contusionibus exprefsa amuream suam deserit, & in olei liquorem pinguecit. Sic per trituram arcæ à paleis grana separantur, & ad horreum purgata pervenient. Quisquis ergo appetit plenè vincere, studeat humiliter purgationis sua flagella tolerare: ut tantū post ad iudicem mundior veniat, quādū nunc ejus rubiginem ignis tribulationis purgat. Deinde exemplum subdit:

E De Servolo paralytico à prima vita, state nāfīm vīta.

In ea porticu, quæ cunctibus ad Ecclesiām Beati Clementis est pervia, fuit quidam Servulus nomine, quem multi vestrū mecum noverunt, rebus pauper, incertis dives, quem longa ægritudo dislocuerat. Nam à primā vīta usque ad finēm vītæ paralyticus jacebat. Quid dicam, quia stare non poterat, qui nunquam in lecto suo surgere vel ad sedē-

Sper. mz. a Scriptura selecta.

dum valebat? Nunquam manum suam ad os ducere, nunquam se poruit in latus aliud declinare? Huic ad serviendum mater cum fratre aderat: & quicquid ex eleemosyna potuisset accipere, hoc corū manibus pauperibus erogabat. Nequam litteras noverat, sed Scripturæ sacrae sibimet codices emerat, & religiosos quosque in hospitalitatem suscipiens, hos coram se legere sine intermissione faciebat. Factumque est, ut quantum ad mensuram propriam attinet, plenè sacrā Scripturā disceret, cū, sicut dixi, litteras funditus ignoraret. Studebat in dolore semper gratias agere, hymnis Deo laudibus diebus, ac noctibus vacare. Sed cū jam tempus esset, ut tanta ejus patientia remunerari debuisset, membrorum dolor ad vitalia rediit. Cumque se jam morti proximum agnoverit, peregrinos viros, atque in hospitalitatibus suscepitos admonuit, ut surgerent, & cum eo Psalmos pro expectatione exitus sui decantarent. Cumq; cum eis & ipse moriens psalleret, voces psallentū repente compescuit cum terrore magni clamoris, dicens: Tacete. Nunquid non auditis quanta resonant laudes in Cælo? Cumque ad easdem laudes, quas intus audierat, autem cordis intenderet, sancta illa anima à carne soluta est. Sed exente illâ, tanta illic fragrantia odoris aspersa est, ut omnes illi, qui aderant, inestimabili suavitate replerentur, ita ut per hoc patenter agnoscerent, quod eam laudes, quas audierat in Cælo, suscepissent. Cui rei Monachus noster interfuit, qui nunc usque vivit, & cum magno fletu atristati solet, quia quousque corpus ejus sepulcru[m] tradenter, ab eorum naribus odoris illius fragrantia non recessit.

Ecce quo fine ex hac vīta migravit, qui in hac vīta æquanimiter flagella toleravit! Iuxta vocem ergo Dominicam, bona terra fructum per patientiam reddidit, quæ exarata disciplina vomere, ad remunerationis segetem pervenit. Sed vos rogo, Fratres charissimi, attendite, quod excusacionis argumentum in illo districto iudicio habituri sumus nos, qui à bono opere torpentes, & res, & manus accepimus,

Bb

cepimus,

cepimus, si præcepta Dominica egenus, & sine manibus potuit implere? Non contra nos Dominus tunc Apostolos ostendat, qui ad regnum secum turbas fidelium prædicando traxerunt. Non contra nos Martyres exhibebat, qui ad cælestem patriam sanguinem fundendo perseverunt. Quid tunc dicturi sumus, cum hunc, de quo locuti sumus, Servolum viderimus, cui longus languor brachia tenuit, sed tamen hac à bono opere non ligavit? Hęc vobiscum, Fratres agite. Sic vos ad studium boni operis instigate, ut cum bonos vobis modò ad imitandum proponitis eorum consortes tunc esse valeatis, præstante Domino nostro Iesu Christo, &c.

Ambulant: per tribulationis viam omnes, regia est. At inquietus; difficilis, & acclivis est. Audi Chrysostomum in Matth. Cūm cælum præparetur in præmium, nihil de præsentis vita asperitatibus debet sentiri. Maximè labores mitigat finis itineris. Non ergo aspicias, quod via est aspera, sed quod dicit: neq; aliam, quod ista est, sed ubi definit. *Via ad vitam cœlestis*, *scilicet disciplinam, qui increpatiōes relinquit, errat; hoc est, longissime abit à vita, atque salute.*

Tribulationes sunt scala, per quas in Cælum ascendimus.

Scala Iacob, &c. Iraq; dum tibi Deus tribulationes immittit, scalam, per quam in Cælum condescendas, ē Cælo demittit, ac porrigit:

Qui tribulaciones patitur, Christo assimilatur.

C Postquam Abraham vidit, quo animo, qua patientia, & taciturnitate filius Isaac sacrificio se apavit, & gladio subjecit: *Erennarum tolerantia* *Acceptit, inquit Paulus, eum in parabolam;* *Christiforme* *quod Vatablus explicat, accepit eum in similitudinem, ut esset similitudo Christi: nemo enim melius similitudinem Christi potuit preferre, quam hic, qui tantam exhibuit patientiam. Sic eum igitur deinde colebat pater, quasi in cœlum in typo, & figurâ hominem Deum coleret.*

Pax Christi dulces efficit tribulations.

Aqua Marath ligno dulcoratae. O quot conqueruntur! Sed aquæ amare sunt, Exod 15. &c. Lignum Crucis dulcissimas reddit, &c. Hinc Inundationem maris quasi lac suum gent, hoc est, amaritudines hujus vita, quasi dulcedines computabant, quia in mari jam lignum positum est.

Anima jam ob gravissimas tribulations desperanti dictum est: Recordare paupertatis, & transgressionis meæ, absinthii, & felli. Quid egit anima? Hac recolens in corde meo idēo sperabo. Septuag. Hanc settung ponam in cor meum ideo sustinebo. O quam patienter sustiner, qui cogitar, & recognitat, quid passus sit Filius Dei? &c.

Qui tribulatur, Christo adharere debet.

ut:

*Ierem. 31.
Isa. 26.
Prov. 10.
Hebr.*

*Nazianz.
Hugo Car.
Salaz. ibid.
Tribulationes
regia in calum
via.*

*Cure omo-
negaudent.*

*Psal. 4.
Psal. 118.*

Tribulatio est recta in Cælum via.

PVNCTVM LIII.

Adducam eos per torrentes aquatum in via recta. Semita justi (angusta ob tribulationes) recta est, rectus callis justi ad ambulandum. Via vita custodiens disciplinam. Hebr. Se muta (compendiosa) ad vitam, custodiens correptionem. Hinc Nazianz. oratione de plaga grandinis: Tribulationes, ipse sunt regia ad Cælum via. Vbi primò farem notare est eorum, qui tribulantur, hi enim per viam, qua Reges, Christus, Sancti transferunt, & ipsi pertransirent. Via preterea regia dicuntur adversitates, quod sicut ex Cod. *Que sint regalia, viæ publicæ Regum, ac Principum dicuntur esse*, qui ob id soli eas dilatarunt, aut cogunt ad libitum: sic tribulationes via Dei sunt, quas solus metiri, dilatare, aut cogere potest, ut vult. In tribulacione dilatasti mihi. Tribulatio, & angustia ircoverunt me. Iam per vias regias, & publicas nemo ingredere prohibetur: sic per viam tribulationum nemo non incedit. Alias aliarum virtutum alii, atque alii terunt, alii enim hanc, alii illam per-